

**Ingridos Šimonytės, Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkės, padėkos
kalba**

2022 m. Europos politikos analizės centro (CEPA) forume

2022 m. rugsėjo 27–29 d.

Gerbiamoji Prezidente Alina Polyakova,

gerbiamoji CEPA komanda,

gerbiamieji kolegos,

su džiaugsmu ir nuolankumu priimu 2022 metų Transatlantinės lyderystės apdovanojimą.

Tikiu, kad mano šaliai, Europai, Jungtinėms Valstijoms ir viso pasaulio ateičiai nėra strategiškesnės ir svarbesnės partnerystės už transatlantinę.

Šiandien mūsų tvirtas ryšys gali lemti skirtumą tarp taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos ir grobuoniško chaoso be taisyklių ir tvarkos, tarp taikos ir karų virtinės, tarp klestėjimo ir destruktijos.

Taip, gyvename pavojingesniame pasaulyje. Pasaulyje, kuriame kėsiniama į taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką; kuriame mažos demokratinės valstybės patiria didelių autokratiškos valstybių bauginimą; kuriame autokratiniai režimai naudoja energijos išteklius, informaciją ar net maisto tiekimą kaip politinio šantažo įrankius; kuriame autokratai nori spręsti, ar apskritai tam tikros šalys ir tautos turi teisę egzistuoti.

Šiandien tai ypač akivaizdu Ukrainoje. Mūsų transatlantinio saugumo struktūros ateitį lems Rusijos karo prieš Ukrainą baigtis. Viliuosi, iš tiesų – tikiu, kad su mūsų parama ją nulems Ukrainos pergalė. Nes tik tuo atveju, jei, tiksliau, kai Ukraina laimės, turėsime galimybę užtikrinti tvarią taiką Europoje ir pasaulyje.

Nuolaidžiavimas ir politikos „pirmiausia – Rusija“ palaikymas ilgą laiką žadino agresoriaus apetitą. Ukraina priverstė agresorių springti, tačiau jis toli gražu nenugalėtas. Ukraina vis dar puolama. Nuolatinio bombardavimo baimė ir jo realybė vis dar kausto Ukrainą. Rusija vis dar okupavusi šimtus šalies miestų.

Šiandien šiuose miestuose kai kurie žūva vien dėl to, kad didžiuojasi esą ukrainiečiai, net jei visą gyvenimą kalbėjo ir toliau ketina kalbėti rusiškai. Rusų kariai kankina motiną, tėvą ar kieno nors mylimą žmogų. Kažkieno vaikas atimamas ir išvežamas į Rusiją neteisėtai įvaikinti ar „perauklėti“. Kažkieno šeima patenka į filtravimo stovyklą ar išstremiama į Sibirą – kaip daugelis mūsų šalių šeimų Stalino laikais. Tai vyksta ir šiandien. Kasdien. Deja, kalbame ne apie siaubo filmą ar seną istorijos vadovėlį, o apie Europą 2022 metais. Pagal „Rusijos pasaulio“ supratimą.

Ši rugsėjį į Ukrainos mokyklas negrįžo 70 tūkstančių vaikų. Milijonai ukrainiečių laukia žiemos, neturėdami stogo, langų ir šildymo, nes jų namus, mokyklas, ligonines ir kitus svarbius pastatus tikslingai sunaikino Rusijos raketos.

Didžiuojuosi, kad Lietuvos žmonės netruko ateiti į pagalbą Ukrainai. Daugiau nei pusė mūsų šalies gyventojų vienaip ar kitaip prisidėjo prie paramos: apgyvendino, aukojo pinigų, dirbo savanoriais ir net padėjo nupirkti garsųjį *Bayraktar* Ukrainos kariuomenei. Lietuva – viena iš daugiausiai Ukrainai aukojančių šalių, skaičiuojant vienam gyventojui. Mano vyriausybė ir toliau pasiryžusi padėti Ukrainai tiek, kiek reikės. Lietuvos žmonės pasiryžę padėti Ukrainai iki jos – ir mūsų – pergalės.

Dėkoju Prezidentui J. Bidenui ir JAV Kongreso abiejų partijų vadovams už gyvybiškai svarbią JAV karinę paramą Ukrainai, kuri taip pat užtikrina ir mūsų bendrą saugumą. Taip pat esu nuoširdžiai dėkinga JAV už transatlantinės bendruomenės ir viso demokratinio pasaulio vienybės kūrimą ir jos palaikymą remiant Ukrainą ir reaguojant į Rusijos agresiją. Dar kartą, kaip ir daugybę kartų anksčiau, JAV ėmėsi vadovauti ir vienyti, kai to labiausiai reikėjo.

Tačiau mes galime ir privalome dar labiau pasistengti. Turime teikti daugiau sunkiosios ginkluotės ir tai daryti dar operatyviau. Privalome išlaikyti vienybę ir atlaikyti žiemą, kuri žmonėms ir valdžiai sukels iššūkių, tačiau toli gražu ne tokių nepakeliamų ir pavojingų gyvybei, kokius patiria ukrainiečiai, kovojantys už savo šalį ir už mus visus.

Galiausiai, kai Rusija bus nugalėta mūšio lauke, turime užtikrinti, kad visi, atsakingi už šį karą, karo nusikaltimus ir ukrainiečių genocidą, būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. O kai laimės Ukraina, reikės vėl susivienyti ir padėti jai atkurti kiekvieną šalies centimetrą. Ir tai padaryti kuo geriau.

Mums turi pasisekti todėl, kad kito kelio nėra. Ir todėl, kad esame stiprūs, nes mus sieja bendros vertybės, vienybė, mūsų transatlantinis ryšys.

Labai ačiū.